

Sygn. akt VII U 1540/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Maria Ołtarzewska

Protokolant: st. sekr. sądowy Alicja Jarzyna

po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 2014 r. w Gdańsku

sprawy M. K. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania M. K. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 15 maja 2013r. nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje ubezpieczonemu M. K. (1) prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 20 lutego 2013r. do dnia 31 grudnia 2014r.

Sygn. akt VII U 1540/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15 maja 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2013, 1440 j.t.) odmówił ubezpieczonemu M. K. (1) prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy z uwagi na fakt, iż Komisja Lekarska pozwanego orzeczeniem z dnia 14 maja 2013 r. nie stwierdziła jego niezdolności do pracy.

Od powyższej decyzji odwołał się skarżący podnosząc, iż aktualny stan zdrowia uniemożliwia mu świadczenie pracy.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko przedstawione w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony M. K. (1) urodzony w dniu (...), pracownik fizyczny, w dniu 20 lutego 2013 roku złożył w organie rentowym wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy.

W związku z powyższym stan zdrowia ubezpieczonego oceniany był przez lekarza orzecznika pozwanego, który w opinii lekarskiej z dnia 11 marca 2013 r. rozpoznając u skarżącego przebyty uraz czaszkowo mózgowy, stan po złamaniu kości

skroniowej lewej, stan po s\luczeniu barku prawego, przebyte pourazowe wycięcie śledziony, chorobę wrzodową oraz niedosłuch uznał, iż skarżący jest zdolny do podjęcia zatrudnienia.

Decyzją z dnia 27 marca 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił skarżącemu prawa do przedmiotowego świadczenia powołując się na fakt, że lekarz orzecznik pozwanego orzeczeniem z dnia 11 marca 2013 r. nie stwierdził u ubezpieczonego niezdolności do pracy.

Na skutek przywrócenia terminu do wniesienia sprzeciwu oraz jego złożenie przez odwołującego się, stan zdrowia ubezpieczonego oceniany był przez Komisję Lekarską pozwanego. W orzeczeniu z dnia 14 maja 2013 roku, rozpoznając u ubezpieczonego przebyty uraz czaszkowo- m\ozgowy ze złamaniem kości skroniowej lewej leczony zachowawczo po urazie barku prawego, przebyty dawniej uraz brzucha z usunięciem śledziony i złamaniem obojczyka prawego wadliwie wygojony, chorobę wrzodową, niedosłuch zmienny, zwyrodnienie wielostawowe miernie nasilone Komisja Lekarska pozwanego uznała, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy.

Zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzja z dnia 15 maja 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił ubezpieczonemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, powołując się na fakt, że Komisja Lekarska pozwanego orzeczeniem z dnia 14 maja 2013 r. nie stwierdziła jego niezdolności do pracy. Ponadto organ rentowy uchylił swą wcześniejsza decyzję z dnia 27 marca 2013 r.

Okoliczności bezsporne, vide: akta rentowe: wniosek o rentę – k. 1-2, opinia lekarza orzecznika z dnia 11 marca 2013 r. – k. 42 i k. 7 dokumentacji lekarskiej, opinia Komisji Lekarskiej pozwanego z dnia 14 maja 2013 r. – k. 49 i k. 9 dokumentacji lekarskiej, decyzja pozwanego z dnia 27 marca 2013 r. – k. 46, postanowienie o przywróceniu terminu na wniesienie sprzeciwu- k. 47, decyzja pozwanego z dnia 15 maja 2013 r. – k. 50, sprzeciw ubezpieczonego – k. 8 dokumentacji lekarskiej

W celu ustalenia, czy ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy, a jeżeli tak to od kiedy, z powodu jakich schorzeń, czy niezdolność jest trwała czy okresowa– konieczne były wiadomości specjalne, zatem Sąd Okręgowy przeprowadził dowód z opinii biegłych sądowych: neurologa – rehabilitanta B. W., ortopedy W. P., laryngologa M. K. (2) oraz neurologa – A. R.

Postanowienia Sądu z dnia 27 sierpnia 2013 r. i z dnia 4 marca 2014 r. – k. 10 i k. 70

Biegli rozpoznali u wnioskodawcy następujące schorzenia:

1. słuch w granicach normy
2. zaburzenia równowagi w wywiadzie
3. przebyty uraz głowy ze złamaniem łuski kości skroniowej lewej – wrzesień (...), pourazowe bóle głowy w wywiadzie
4. napadowe stany utraty przytomności – podejrzenie padaczki pourazowej
5. dysfunkcja pourazowa prawego stawu barkowego
6. zmiany zwyrodnieniowe i dyskopatie kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego oraz stawów z przewlekłym zespołem bólowym
7. przebyty uraz wielonarządowy przed 30 i 7 laty
8. zastarzałe uszkodzenie stawu barkowo obojczykowego prawego
9. przewlekły zespół zawrotowy z zaostrzeniem dolegliwości od września 2012 r.
10. zwężenie tętnicy szyjnej w wywiadzie

11. napadowe utraty przytomności w wywiadzie

12. zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa miernego stopnia.

W opinii biegły sądowy laryngolog wskazał, że stwierdzony audiometrycznie i badaniami laryngologicznymi słuch skarżącego jest adekwatny do wieku i nie powoduje częściowej niezdolności do dalszej pracy. Podkreślił również, że zgłaszane liczne i nietypowe skargi na zaburzenia postawy mają charakter subiektywny, psychogeny i nie znajdują żadnego racjonalnego uzasadnienia w badaniach laryngologicznych. Wobec powyższego biegły uznał, że odwołujący się jest całkowicie zdolny do pracy.

dowód : akta sprawy: opinia biegłego sądowego laryngologa- k. 23

Biegły sądowy ortopeda wyjaśnił, że przeprowadzone badanie sądowe nie wykazało znacznego upośledzenia sprawności ruchowej. Chód skarżącego jest wydolny a jego sprawność manualna dobra. Ponadto biegły wskazał, iż ograniczenie ruchomości stawu ramiennego prawego dotyczy zakresu ruchu mniej istotnego dla możliwości wykonywania pracy zawodowej, ma charakter przewlekły, przez co nie ogranicza znacząco zdolności do pracy zarobkowej.

dowód : akta sprawy: opinia biegłego sądowego ortopedy – k. 34-35

W opinii sądowej biegły neurolog – rehabilitant B. W. zwróciła uwagę na fakt, że po przebyty urazie czaszkowo mózgowym (który miał miejsce we wrześniu 2012 r.) skarżący jest diagnozowany z powodu bólów i zawrotów głowy. Zawroty głowy są wieloprzyczynowe, polegają na niepewności utrzymania postawy wywołanej zmianą położenia ciała oraz na samoistnym, napadowym zaburzeniu równowagi z uczuciem osłabienia i zwężeniem pola świadomości. Zdaniem biegłego stany te nasuwają podejrzenie, iż są to ekwiwalenty padaczki pourazowej. Ponadto biegły nadmienił, że po upadku z roweru we wrześniu 2012 r. doszło do urazu prawego barku i nasilenia dysfunkcji prawego barku, która w opinii biegłego ortopedy jest funkcjonalnie skompensowana. Zdaniem biegłego sądowego ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy z przyczyn neurologicznych od daty złożenia wniosku tj. od 18 lutego 2013 r. do końca grudnia 2014 r. Biegły podkreślił przy tym, iż przyczyną niezdolności do pracy jest przebyty we wrześniu 2012 r. uraz czaszkowo – mózgowy ze złamaniem łuski kości skroniowej pourazowe bóle i zawroty głowy i napadowe stany podejrzewane o padaczkę pourazową. W ocenie biegłego sądowego neurologa - rehabilitanta niezdolność do pracy jest częściowa oraz okresowa. Ubezpieczony rokuje poprawę po ustaleniu rozpoznania i wdrożeniu właściwego leczenia.

dowód: akta sprawy: opinia biegłego sądowego neurologa – rehabilitanta B. W. – k. 38, 28-29

W piśmie procesowym z dnia 13 stycznia 2014 r. pozwany, powołując się na opinie Członka Komisji Lekarskich ZUS wniósł zastrzeżenia do opinii biegłego sądowego neurologa – rehabilitanta podnosząc, iż w badaniu przedmiotowym biegły nie stwierdził odchyień, a swoją opinię oparł na danych z wywiadu. W ocenie pozwanego ubezpieczony nie ma wyuczonego zawodu i może wykonywać prace wskazane przez lekarza profilaktyka.

dowód: akta sprawy: zastrzeżenia pozwanego – k. 53-54

W opinii uzupełniającej biegły sądowy neurolog- rehabilitant B. W. podkreśliła, iż ograniczenie zdolności do pracy ubezpieczonego stwierdziła na podstawie badania przedmiotowego i podmiotowego i po zapoznaniu się z dokumentacją Poradni Neurologicznej. W ocenie biegłego przyczyną ograniczenia zdolności do pracy są następstwa przebytego urazu czaszkowo- mózgowego ze złamaniem kości skroniowej lewej w dniu 09 września 2012 r. Ponadto biegły podkreślił, że subiektywne następstwa neurologiczne nie zostały do czasu sporządzenia opinii sądowo – lekarskiej w pełni zdiagnozowane. Nie podjęto również leczenia przyczynowego. Z kolei napadowe zawroty głowy z utratą przytomności nasuwają podejrzenie padaczki pourazowej. W dniu 03 października 2012 r. doszło z tego powodu do upadku i rozerwania prawego stawu barkowo – obojczykowego. Przed datą badania sądowo – lekarskiego nie ukończono neurologicznej diagnostyki specjalistycznej. Biegły wyjaśnił również, że ubezpieczony jest robotnikiem fizycznym, nie może pracować na wysokościach przy obsłudze maszyn w ruchu przy otwartych zbiornikach wody i

z ostrymi narzędziami. Zawroty głowy ograniczają również poruszanie się po nierównym terenie. W ocenie biegłego z powodu zmian zwyrodnieniowych narządu ruchu i zmian pourazowych w prawym stawie barkowym skarżący nie może wykonywać pracy fizycznej, wymagającej przenoszenia i unoszenia ciężkich przedmiotów. Następstwa przebytych w przeszłości urazów prze 30 – tu i 7 laty wydłużają kompensacje następstw upadków z września 2012 r. i października 2012 r. W związku z powyższym biegły podtrzymał swoją wcześniejszą opinię, iż wnioskodawca jest częściowo niezdolny do pracy od daty złożenia wniosku tj. od 18 lutego 2013 r. do końca grudnia 2014 r.

dowód: akta sprawy: opinia uzupełniająca biegłego sądowego neurologa – rehabilitanta B. W. – k. 58

Pozwany zakwestionował również opinię uzupełniająca sporządzona przez biegłego neurologa – rehabilitanta wnosząc do niej zastrzeżenia. Organ rentowy wskazał, że ubezpieczony na razie nie ma wdrożonego leczenia, bowiem objawy o typie padaczki są obserwowane przez lekarza leczącego. Na dzień badania przez biegłego nie było jednoznacznego postawienia rozpoznania padaczki a minął już rok od wypadku. W ocenie organu rentowego samo diagnozowanie bez leczenia nie może być powodem ustalenia długotrwałej niezdolności do pracy. Pozwany podkreślił także, że nawet jeśli objawy została ostatecznie zakwalifikowane jako padaczka to u osoby, która nie jest pracownikiem wykwalifikowanym nie powoduje ona niezdolności do pracy. Ponadto organ rentowy zwrócił uwagę na fakt, że biegły sądowy neurolog- rehabilitant wypowiedział się także w kwestii doznanego urazu stawu barkowego prawego zajmując odmienne stanowisko do biegłego ortopedy, który omówił kwestię przedmiotowego urazu nie stwierdzając niezdolności skarżącego do pracy.

dowód: akta sprawy: zastrzeżenia pozwanego z dnia 03 marca 2014 r. – k. 68-69

W opinii sądowej biegły neurolog A. R. odpowiadając na zrzuty zgłoszone przez pozwanego wskazała, iż zgadza się z opinią biegłego neurologa z dnia 23 października 2013 r. stwierdzającą, że ubezpieczony jest częściowo, okresowo niezdolny do wykonywania pracy fizycznej od dnia złożenia wniosku do końca 2014 r. Jednocześnie biegły neurolog wyjaśnił, że u skarżącego po urazie głowy we wrześniu 2012 r. występują nasilone zawroty głowy z tendencją do utraty przytomności. Mimo licznych wizyt u neurologa nie przeprowadzono dotąd właściwej diagnostyki dolegliwości. W ocenie biegłego stwierdzone już w 2007 r. zwężenie prawej tętnicy szyjnej o około 50 % wymaga weryfikacji. Nie wykonano także badania neuroobrazowego głowy ani EEG. Biegły podkreślił przy tym, iż brak diagnostyki nie wystąpił z przyczyn skarżącego. Ubezpieczony wykonuje prace fizyczną, a przebyty uraz głowy ze złamaniem kości czaszki, zwężenie tętnicy szyjnej stwierdzony już kilka lat temu oraz napadowy charakter zgłaszanych dolegliwości wymagają pogłębionej diagnostyki neurologicznej i kardiologicznej i są istotnymi czynnikami ryzyka nagłego pogorszenia stanu zdrowia u osoby pracującej fizycznie (udar mózgu, kolejny uraz głowy)

dowód: akta sprawy: opinia biegłego sądowego neurologa A. R. – k. 80

W piśmie procesowym z dnia 30 kwietnia 2014 r. pozwany wniósł zastrzeżenia do opinii kolejnego biegłego sądowego neurologa. Pozwany podkreślił, że opinia nie zawiera wyników nowych badań diagnostycznych, ubezpieczony nie przyjmuje żadnych leków, nie posiada wyuczonego zawodu, może wykonywać zatrudnienie na stanowiskach wskazanych przez lekarza profilaktyka.

dowód: akta sprawy: zastrzeżenia pozwanego z dnia 30 kwietnia 2014 r. – k. 92-93

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, jak również aktach rentowych pozwanego oraz dokumentacji lekarskiej ZUS, których prawdziwość i rzetelność nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania. W związku z powyższym Sąd również nie znalazł podstaw by podważyć jej wiarygodność.

Orzekając w przedmiotowej sprawie Sąd oparł się także na wydanych w toku sprawy przez biegłych opiniach. W ocenie Sądu zostały sporządzone w sposób rzeczowy i konkretny, zawierały jasne, logiczne i przekonujące wnioski. Ponadto zostały uzasadnione w sposób wyczerpujący i zgodny z wiedzą medyczną posiadaną przez biegłych, dlatego Sąd w pełni ją podzielił. Opinie te zostały wydane po dokonaniu oględzin i badaniu wnioskodawcy, analizie przedłożonej

przez niego dokumentacji lekarskiej i w oparciu o wyniki badań znajdujący się w aktach ZUS. Wyczerpująco zostało opisane stwierdzone u ubezpieczonego schorzenia jak również ich wpływ na jego zdolność do pracy. Sąd nie znalazł podstaw do podważenia opinii powołanych w sprawie biegłych, uznając, iż stanowią one wiarygodną podstawę do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego jest zasadne i jako takie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. 1440 j. t.), dalej: ustawa, renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki:

1. jest niezdolny do pracy,
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
3. niezdolność do pracy powstała w okresie podlegania ubezpieczeniu społecznemu lub nie później niż 18 miesięcy od ich ustania.

Zgodnie zaś z treścią art. 12 ustawy, niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, natomiast częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Z brzmienia art. 12 ustawy wyraźnie wynika, że do stwierdzenia niezdolności do pracy nie jest wystarczające samo występowanie naruszenia sprawności organizmu (choroby), lecz jednocześnie naruszenie to musi powodować całkowitą lub częściową utratę zdolności do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji, nie rokując odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

Orzekając w przedmiotowej sprawie Sąd oparł się na miarodajnych w jego ocenie opiniach biegłych sądowych neurologa- rehabilitanta B. W. oraz neurologa A. R. – uznając, iż są to biegli o specjalnościach adekwatnych do schorzeń czyniących odwołującego się częściowo, okresowo niezdolnym do pracy zarobkowej.

Opinie powołanych w sprawie biegłych neurologa- rehabilitanta oraz neurologa wskazały, iż istnieją przesłanki uzasadniające uznanie ubezpieczonego za osobę niezdolną do pracy, tym samym podważyły opinię komisji lekarskiej ZUS z dnia 14 maja 2013 r. oraz wydaną na jej podstawie decyzją pozwanego z dnia 15 maja 2013 r. odmawiającej przyznania skarżącemu dochodzonego przez niego świadczenia, od której odwołanie stanowi przedmiot niniejszego postępowania.

Wprawdzie w toku sprawy pozwany zakwestionował prawidłowość opinii sporządzonych przez biegłego sądowego neurologa – rehabilitanta B. W. jednakże w ocenie Sądu organ rentowy nie zdołał skutecznie podważyć trafności płynących z niej wniosków. Ponadto w toku postępowania, celem uzyskania w pełni obiektywnej oceny stanu zdrowia skarżącego Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego neurologa A. R.. Nie bez znaczenia dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy pozostaje fakt, iż biegły w analogiczny do neurologa rehabilitanta sposób oceniał zdolność skarżącego do pracy. Wobec powyższego uznać należało, iż zarzuty zgłoszone przez pozwanego stanowią wyłącznie polemikę i odzwierciedlającą jego subiektywne stanowisko w sprawie.

Ponadto nie sposób zgodzić się z zaprezentowanym stanowiskiem pozwanego, który dowodził, iż nie można uznać odwołującego się za częściowego niezdolnego do pracy z uwagi na brak szczegółowej diagnostyki. Zdaniem Sądu Okręgowego fakt nieprzeprowadzenia szczegółowych badań nie neguje istnienia określonych jednostek chorobowych rozpoznanych przez powołanych w sprawie biegłych. Ubezpieczony nie ma bowiem wpływu na to czy uzyska

skierowanie na badania dodatkowe, a jeśli tak to jakiego rodzaju i z możliwością ich wykonania w bardzo odległych terminach.

Odnosząc się do kolejnego zarzuty wywiedzionego przez organ rentowy należy wyraźnie podkreślić, że orzekając w przedmiocie zdolności do pracy, Sąd bierze pod uwagę nie tylko kwalifikacje ubezpieczonego, ale również ewentualną możliwość przekwalifikowania, predyspozycje zawodowe jak również jego wiek. Mając na uwadze powyższe należało uwzględnić, iż ubezpieczony nie posiada wyuczonego zawodu, a jego wiek jest zaawansowany (62 lata) – przekwalifikowanie do innej pracy jest praktycznie niemożliwe. Tym samym odwołujący zostaje niejako skazany na ciężkie prace fizyczne, których (zgodnie z opiniami w/w biegłych) wykonywać mu nie wolno.

Nie uszło uwadze Sądu, iż w toku postępowania pozwany wielokrotnie podkreślał, że ubezpieczony może świadczyć pracę na stanowiskach wskazanych przez lekarza profilaktyka. Mimo powyższego Zakład Ubezpieczeń Społecznych, reprezentowany przez pełnomocnika w toku całego postępowania nie wystąpił o dopuszczenie oraz przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu medycyny pracy celem ustalenia charakteru prac i stanowisk, które mógłby zajmować ubezpieczony. Nadmienić przy tym trzeba, iż w postępowaniu cywilnym zgodnie z treścią art. 232 kpc storna chcąc udowodnić zasadność podnoszonych przez siebie twierdzeń winna przedłożyć na te okoliczności stosowne dowody. Sąd nie działa z urzędu za stronę. Zakład Ubezpieczeń Społecznych ograniczył się jedynie do wywiedzenia zarzutów, jednak swego stanowiska w żaden sposób nie udowodnił.

Podkreślić również należy, iż prawdą jest, że w przedmiocie doznanego urazu stawu barkowego prawego wypowiedział się uprzednio biegły sądowy ortopeda, nie znajdując podstaw do stwierdzania u dowołującego się niezdolności od pracy. Powyższa okoliczność nie neguje jednak faktu, iż przywołany uraz nawet jeśli sam w sobie nie powoduje niezdolności do pracy, to jednak w połączeniu z innymi wskazanymi przez biegłych neurologów schorzeniami w istocie dyskwalifikuje możliwość świadczenia przez odwołującego się jakiegokolwiek pracy fizycznej.

W tym miejscu zauważyć również należy, że specyfika oceny dowodu z opinii biegłych wyraża się w tym, że sfera merytoryczna opinii kontrolowana jest przez Sąd – który nie posiada wiadomości specjalnych – tylko w zakresie zgodności z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej. Kryteria oceny tego dowodu stanowią również: poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania sformułowanych w nich stanowisk oraz stopień stanowczości wyrażonych w nich ocen.

Podsumowując, z przytoczonych względów, Sąd nie znalazł podstaw do podważenia opinii biegłych sądowych i w związku z powyższym, na podstawie przeprowadzonego postępowania dowodowego uznał, iż skarżący jest częściowo, okresowo niezdolny do pracy i spełnia warunki do przyznania prawa do świadczenia rentowego w postaci renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 20 lutego 2013 r. do 31 grudnia 2014 r.

Mając zatem powyższe na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. oraz cytowanych powyżej przepisów, Sąd orzekł jak w sentencji postanowienia.

SSO Maria Ołtarzewska